

ПРОКОПОВ Сергій Миколайович, заслужений діяч мистецтв України (1994), професор (1997) кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського.

Викладає **навчальні дисципліни:**

Перший (бакалаврський) рівень: «Фах», «Практика за фахом».

Другий (магістерський) рівень: «Виконавсько-педагогічна майстерність», «Педагогічна практика».

Наукові профілі, контакти:

ID ORCID 0000-0002-5892-6290

Google Scholar

<https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=g8qhPPgAAAAJ>

Електронна пошта: sergiy.prokopenko@num.kh.ua

Коротка біографія. У 1972 р. Прокопов С.М. закінчив Курське музичне училище (клас А. Д. Корольової). Далі – Харківський державний інститут мистецтв імені І.П. Котляревського за спеціальністю «Хорове диригування» в 1977 р. (клас проф. А. А. Мірошникової), асистентуру - стажування при Ленінградській консерваторії імені М.А. Римського-Корсакова (1982 р., клас проф. Є.П. Кудрявцевої-Муріної). Трудову діяльність розпочав у 1971 р. керівником дитячого хору школи-інтернату № 1 у м. Курськ. Після закінчення Харківського інституту мистецтв працює в ньому спочатку асистентом, старшим викладачем. У 1990 році отримав атестат доцента, 1994 р. – почесне звання «Заслужений діяч мистецтв України». У 1997 р. Прокопов С.М. отримав атестат професора. У 2006 р. Сергія Миколайовича обрано деканом виконавсько-музичного факультету Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського. З 2008 р. по 2024 р. С. М. Прокопов – завідувач кафедри хорового та оперно-

симфонічного диригування.

Серед випускників класу проф. С.М. Прокопова – відомі викладачі вищих та середніх музичних навчальних закладів України, керівники хорових колективів – докторка педагогічних наук, проф. Н. Тарарак, кандидати мистецтвознавства, доц. А. Вишневецька, Я. Кириленко, Н. Михайлова, А. Бакумець, А. Харакоз, М. Ковтунова, доктори філософії, доц. О. Фартушка, викл. О. Яструб, доцент Т. Шуть, заслужений артист України С. Черногор, лауреати та дипломанти Міжнародних і Всеукраїнських конкурсів хорових диригентів – А. Алексєєв, Д. Кругляк, Д. Дорошенко, А. Каменєва, І. Коноров, Х. Корепанова, Є. Малярєвський, А. Олійник, Є. Слєпньова, Д. Ткачов, симфонічний та хоровий диригент О. Пивоварський (Австрія), хорові педагоги Л. Гряділь, Л. Дітте, Ю. Карлашова, О. Коноров, Р. Ткаченко та багато інших.

С.М. Прокопов більше 10 років є консультантом диригентсько - хорового відділу Харківського фахового музичного коледжу імені Б.М.Лятошинського.

Стажування:

Харківська державна академія культури. Кафедра хорового диригування та академічного співу. Посвідчення №3 від 24 грудня 2021 р. 180 годин. Тема стажування: "Підвищення кваліфікації за програмою "Хорове диригування " ХДАК в контексті оновлення освітньо - виховних технологій та новітніх перспектив вдосконалення навчального процесу.

Творчі досягнення. Окремою важливою сторінкою творчого шляху Сергія Миколайовича є його діяльність як хорового диригента. Від 1974 до 2008 р. він очолював народний художній колектив хор «Весняні голоси» Харківського обласного палацу дитячої та юнацької творчості. Під його керівництвом цей колектив став лауреатом першої премії II Всеукраїнського конкурсу хорових колективів імені М.Д. Леонтовича (1993), міжнародного конкурсу «Артеківські зорі» (1999), завоював Гран-прі Всеукраїнського фестивалю «Співає юність України» (2004). Хор репрезентував хорове мистецтво України в Білорусі, Болгарії, Латвії, Польщі, Росії, Франції, виступав на міжнародних і всеукраїнських фестивалях «Харківські асамблеї» (1991, 1995), «Festival EN SEVENNES» (Банне, Франція, 1993). У репертуарі хору – твори від епохи Відродження до нашого часу, зокрема «Stabat Mater» Д. Перголезі, кантати «Dir Seele des Weltalls...» В.А. Моцарта, «Віфлеємська зірка» В. Панченка (перше виконання в Україні), «Гімн природі» Ш. Гуно, «Agnus Dei» Ж. Бізе, духовна музика Д.С. Бортнянського, М.Д. Леонтовича, М.В. Лисенка,

С.П. Людкевича, твори М.В. Кармінського, обробки українських народних пісень та пісень народів світу. У 1999 р. під керівництвом С.М. Прокопова студентський хор ХДУМ імені І.П. Котляревського презентував у Польщі нову програму з творів духовної музики Д. Бортнянського, М. Березовського.

З 2011 по 2024 р. С.М. Прокопов – художній керівник і головний диригент студентського хору Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського. У репертуарі колективу з'явилися такі масштабні композиції як ораторії «Ілля» Ф. Мендельсона, «Рай та Пері» Р. Шумана, «Te Deum» Ф. Генделя, кантата №140 Й. Баха, messe brevis G-dur В. Моцарта, кантата М. Лисенка « На вічну пам'ять Котляревському», хорові концерти А. Веделя «Помолихся лицю Твоєму всем сердцем», «Тебе, Бога, хвалим», М. Березовського «Всі язиці воспещите руками», «Да воскреснет Бог». Виконання цих творів вперше в Харкові в рамках щорічного Міжнародного музичного фестивалю «Харківські асамблеї» стало помітною подією в музичному житті міста. Серед творчих проєктів колективу – М. Лисенко кантата «На вічну пам'ять Котляревському» (2021 р.), віртуальний хор Ола Гейло «Ubs caritas» (2022 р.), віртуальний хор Вікторія Польова «Тропар хресту» (з хорової симфонії «Світлі піснеспіви») (2023 р.), віртуальний хор Кім Арнесен «Even when he is silent» (2023 р.), віртуальний хор М. Шух « Тиха молитва » (2024), виконання студентським хором ХНУМ імені І. П. Котляревського Magnificat А. Вівальді у концерті « Кольори Бароко » в рамках міжнародного фестивалю «Kharkiv Music Fest» Харків, Evo HUB (2024).

У 2018, 2020 рр. на базі кафедри хорового диригування ХНУМ імені І.П. Котляревського за ініціативою С.М. Прокопова проводився Всеукраїнський конкурс хорових диригентів для студентів фахових музичних коледжів і учнів музичних ліцеїв.

Прокопов С.М. – голова та член журі багатьох конкурсів і фестивалів. Голова журі Всеукраїнського фестивалю вокально-хорового мистецтва пам'яті Раїси Кириченко «Пісенні крила Чураївни» (2016, 2018, 2020 Полтава), конкурсу дитячих хорових колективів «Золотий Орфей» (Кропивницький, 2007), I Всеукраїнського конкурсу диригентсько-хорової майстерності «Viva la voce» (Луганськ, 2011), регіонального конкурсу імені О. Петрусенко (Балаклія, 2009, 2011), Всеукраїнського фестивалю хорових колективів технічних навчальних закладів «Співуча феєрія» (2011, 2013), член журі журі Всеукраїнського конкурсу хорових диригентів (Київ, 2008, 2011, 2016), III Всеукраїнського конкурсу хорових диригентів імені Д. Загребського (Одеса, 2024), I Всеукраїнського конкурсу хорових

диригентів імені академіка О. Тимошенка (Київ, 2024) та багатьох конкурсів дитячих хорових колективів міста Харкова та області. Професор С. М. Прокопов – голова державної екзаменаційної комісії НМАУ імені П.І. Чайковського (2016, 2018), голова Атестаційної комісії ОНМА імені А.В. Нежданової (2023, 2024).

Наукові досягнення. У доробку Прокопова С.М. багато науково-методичних праць, серед яких – навчальні програми, методичні розробки, посібники, збірник творів для дитячого або жіночого хору, «Нариси з методики дитячого хорового виховання та освіти», 35 наукових і публіцистичних статей. Деякі його дослідження присвячені вивченню творчості А. Брукнера, питанням хорової педагогіки та хорового виконавства. Автор понад 40 наукових та навчально-методичних публікацій. Учасник 30 науково-комунікативних заходів.

Участь у міжнародних конференціях, наукових, творчих, освітніх проєктах, серед останніх:

VI Міжнародна науково - практична конференція «Диригентсько- хорова освіта: синтез теорії та практики», тема доповіді «Стилістичі особливості акапельних хорових творів А. Брукнера (виконавський аспект)», 1-2 листопада 2022 р. Харків , ХНУМ імені І. П. Котляревського;

VII Міжнародна науково - практична конференція «Диригентсько - хорова освіта : синтез території та практики», тема доповіді «Комплексний підхід до роботи над твором у класі хорового диригування», 2-3 листопада 2024 р. Харків, ХНУМ імені І. П. Котляревського;

II Міжнародна науково - практична конференція «Феноменологічна парадигма хорового та вокального мистецтва», тема доповіді «Питання виконавської форми духовних творів А. Брукнера на матеріалі інтерпретації українських та європейських диригентів (до 200- річчя від дня народження композитора)», 19-20 березня 2024 р., Київ - Ніжин, НМАУ імені І. П. Чайковського, НДУ імені М.Гоголя;

VIII Веукраїнська науково-практична конференція «Диригентсько-хорова освіта: синтез території та практики», тема доповіді «Хоровий концерт М. Березовського «Всі язиці воспещите руками» в інтерпретації студентського хору ХНУМ імені І. П. Котляревського», 14-15 грудня 2024 р., Харків, ХНУМ імені І. П. Котляревського;

III Міжнародна науково - практична конференція «Феменологічна парадигма хорового та вокального мистецтва, тема доповіді «Харківські прем'єри новознайдених духовних концертів А. Веделя і М Березовського », Київ - Ніжин, НМАУ імені П. Чайковського, НДУ імені М. Гоголя, 3-4 грудня 2024 Київ - Ніжин, НМАУ імені І. П. Чайковського, НДУ імені М.Гоголя;

Участь студентського хору ХНУМ імені І. П Котляревського (худ. кер. Сегій Прокопов, хормейстер Олексій Фартушка) у міжнародному проєкті « Харків Бах - марафон 2024». Харків, 21 березня 2024.

Основні публікації:

1. Прокопов С. М. Проблеми репертуару дитячих хорових колективів на сучасному

- етапі / С.М. Прокопов //Проблеми сучасності: культура, мистецтво, педагогіка: збірник наукових праць. Випуск 11.-Луганськ,2008. С.246-253.
2. Прокопов С. М., Белік - Золотарьова Н.А. Кафедра хорового диригування: синтез теорії та практики. Зоряний час університету мистецтв. Нариси : до 95-річчя утворення ХНУМ імені І. П. Котляревського / Ред.- упоряд. Г. І. Ганзбург. - Харків: Видавництво ТОВ «С. А.М.», 2012. - С. 70-94.
 3. Прокопов С. М. Твори Й. С. Баха та Г.Ф. Генделя у виконанні студентського хору ХНУМ імені І. П. Котляревського. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Харків, 2019. Вип.52. С.22-37.
 4. Kidan, O., Romanova, V., Prokopov, S., Tsisaruk, I., (2021). Innovative approaches in the organization of independent work of applicants for higher education in the conditions of information educational revision management. *Japlage in Journal*, 7(3A) p.480 - 488. <https://doi.org/10.24115/s2446-62202021173A144p.480-488>.
 5. Prokopov S. *Dirigieren als eine Art musicalischer Darbitung : Entstehungsgeschicht). Musikpädagogik und Musikwissenschaft in der Ukraine: Monographie herausgegeben von Prof. Oleh Mukhailychenko/ Beau Bassin, Deutschland/ Germany: A V Akademikerverlag, 2022. S.157- 164.*
 6. Прокопов С.М. Стилiстичнi особливостi акапельних творiв А. Брукнера (виконавсько- аналітичний аспект). Диригентсько - хорова освіта : синтез території та практики: матер. VI вєукр.наук.-практ,конф., 1 - 2 листопада 2022 р. Харків :ТОВ «Планета- Прінт», С. 39-44.
 7. Прокопов С.М. Комплексний підхід до роботи над твором у класі хорового диригування. Диригентсько - хорова освіта : синтез території та практики: матер. VII міжнар.наук.-практ,конф., 2 -3 листопада 2023 р. Харків :ТОВ «Планета- Прінт», С.34-39.
 8. Прокопов С., М.(2025). Хоровий концерт М. Березовського «Всі язиці воспещите руками» (Es- dur) в інтерпретації студентського хору Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського. Н.А. Белік- Золотарьова , О.М. Батовська (Ред.) Диригентсько-хорова освіта синтез теорії та практики (с.53-58). Харківський національний університет імені І. П. Котляревського.

Багаторічна діяльність С.М. Прокопова в науково-освітній і мистецькій сферах високо відзначена. Він – лауреат муніципальної премії імені І.І. Слатіна, премії «Народне визнання», відмінник народної освіти України, нагороджений почесними грамотами Харківської облдержадміністрації та Харківської облради, Міністерства освіти та науки України, почесною грамотою Міністерства культури України, відзнакою Міністерства культури України «За досягнення в розвитку культури й мистецтв», почесною відзнакою НМАУ імені П.І. Чайковського «Орден за видатні досягнення в музичному мистецтві».

Досягнення та життєвий шлях Сергія Прокопова висвітлені на сторінках таких видань, як довідник «Хорове виконавство України» (автор- упорядник М. І.Бурбан, Дрогобич. Київ, 2004), «Биография и библиография выдающихся музыкантов. Творческий портрет»

(Н.В.Червінська, відповідальний редактор І. С. Драч. Харків, 2007), «Vivat «Весняні голоси!»» (А. Мірошникова, С. Письменна // Музика, 2001, № 1).

Наукові статті, присвячені життєтворчості Прокопова С.М.:

Михайлова Н. Сергій Прокопов: феномен творчої особистості. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Когнітивне музикознавство: зб.наук.ст. Харків. нац. ун-т мистецтв імені І.П. Котляревського [відп. секретар -доктор мистецтвознавства, проф. Л.В. Шаповалова]. - Харків: ХНУМ імені І.П. Котляревського,2009. Вип.52. С. 6- 21.

Прокопов Сергій Миколайович» // « Почесні імена України - еліта держави» : довідково - біографічне видання. К.: ТОВ « ВИДАВНИЦТВО ЛОГОС УКРАЇНА», 2007. Том 5. С.176-177.

Мартинюк А.К. Диригентсько-хорова педагогіка Сергія Прокопова в мистецько-освітньому просторі Харківщини. Український педагогічний журнал. №3 . 2020. С. 104-109.

Прокопов С.М. – член Національної всеукраїнської музичної спілки, голова Харківського обласного відділення Асоціації «Хорове товариство імені Миколи Леонтовича».